

Inleiding

Op 15 juni 2022 heeft het ministerie van OCW het Sectorplan Covid-19 voor het funderend onderwijs gepubliceerd waarin 4 scenario's, de bijbehorende maatregelen en een richtinggevende agenda voor een wendbaarder onderwijs beschreven.

Bij een nu nog onvoorzien noodscenario door andere dan nu geldende virale omstandigheden, is het mogelijk dat landelijke maatregelen nodig zijn die zwaarder zijn dan in het slechtste scenario van dit plan. Als dit het geval is dan is het voorliggende sectorplan niet langer leidend en verschuift de (totale) regie naar het kabinet.

Los van de scenario's geldt een aantal randvoorwaarden voor de bestrijding van het coronavirus:

1. Vaccinatie: iedereen die in aanmerking komt voor een vaccinatie kan deze tijdig ontvangen.
2. Testen: zelftesten worden in ieder geval tot eind 2022 kosteloos door de overheid verstrekt aan scholen.
3. Wettelijke kaders: de Arboret blijft onverkort van toepassing, inclusief het opstellen en actualiseren van een RI&E.

Welke scenario's kunnen zich voordoen?

Het kabinet werkt met vier scenario's op basis van advies van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) en Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) voor de aanpak voor de lange termijn, waarin mogelijke ontwikkelingen van het virus worden geschetst. Bij elk scenario wordt in deze leidraad een maatregelenpakket beschreven. Hiermee willen we voorspelbaarheid creëren voor alle betrokkenen in het onderwijs, zoals leerlingen, onderwijsgevend en onderwijsondersteunend personeel en ouders/verzorgers.

1. In scenario **donkergroen** ziet het kabinet geen noodzaak om specifiek voor het onderwijs maatregelen te nemen, anders dan de samenleving brede inzet op preventie en basismaatregelen omtrent hygiëne en gezondheid.
2. In scenario **groen** wordt van scholen verwacht dat ze extra aandacht hebben voor personen met een kwetsbare gezondheid. Daarnaast kunnen scholen er in dit scenario voor kiezen om aanvullende voorzorgsmaatregelen door te voeren.
3. Wanneer we in scenario **oranje** terechtkomen, neemt het kabinet ingrijpende maatregelen om verspreiding van het virus tegen te gaan en wordt ook van scholen verwacht dat zij voorzorgs- en contactbeperkende maatregelen nemen.
4. In scenario **rood** is het nodig om het aantal personen dat tegelijkertijd in de school aanwezig is te beperken. In dit scenario is het niet langer mogelijk om alle leerlingen volledig fysiek naar school te laten gaan. De scholen blijven in dit scenario open voor de helft van de leerlingen.

	Scenario	Standaardmaatregelen (cumulatief)
Preventie	1 – Donkergroen Basismaatregelen	- Basismaatregelen t.a.v. hygiëne en gezondheid, zoals die samenlevings-breed gelden - Zorgen voor goede ventilatie
	2 – Groen Basis + extra aandacht personen met kwetsbare gezondheid	- Extra aandacht voor personen met kwetsbare gezondheid
Interventie	3 – Oranje Basis + voorzorg + contactbeperkend	- Gebruik van mondkapjes bij verplaatsing - Gebruik van looproutes - Gespreide pauzes - Waar mogelijk de veilige afstandsnorm hanteren - Geen externen/ouders/verzorgers in de school - Thuiswerken door onderwijspersoneel (in lijn met landelijke richtlijn) - Alleen onderwijsgerelateerde activiteiten
	4 – Rood Verregaand contactbeperkend	- Helft van de leerlingen is op school - Intensivering aandacht voor sociale functie van het onderwijs

De maatregelen van de scenario's zijn cumulatief. Dat betekent dat bij opschaling naar het nieuwe scenario de reeds geldende maatregelen van het 'oude' scenario van kracht blijven.

Op basis van het Sectorplan Covid-19 wordt aan scholen gevraagd om een draaiboek te maken voor hun eigen context en situatie. Scholen hebben de ruimte om aanvullende maatregelen te treffen.

1. De aanvullende maatregel moet passen binnen de besluiten die het kabinet heeft genomen.
2. Het bestuur moet de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit ervan kunnen onderbouwen. Daarbij moet in elk geval de MR betrokken worden.
3. Het bestuur moet rekening houden met de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de aanvullende maatregel.

Scholen maken zelf aanvullende afspraken (waar landelijke afspraken niet voldoende houvast bieden) met andere partijen in de regio zoals de plaatselijke GGD en gemeente(n). Het draaiboek wordt vooraf uitgewerkt en afgestemd met de (G)MR en andere interne/externe stakeholders. Uiterlijk 1 oktober 2022 hebben scholen hun draaiboek voorgelegd aan de MR. Scholen dragen zorg voor een goede monitoring van het effect in de praktijk.

Wanneer geldt welk scenario en wie beslist daarover?

Het kabinet besluit op basis van de wekelijkse duiding van het RIVM van de epidemiologische situatie wanneer wordt op- of afgeschaald naar een ander scenario. Indien het kabinet besluit om een scenario in werking te laten treden, dan geldt voor scholen dat zij de bijbehorende maatregelen zo snel mogelijk invoeren (zowel bij opschaling als bij afschaling), maar uiterlijk binnen één werkweek. Omdat snelle wisselingen in de geldende maatregelen het draagvlak voor naleving sterk verminderen, blijven deze maatregelen vervolgens minimaal twee weken geldig.

Hoeveel ruimte hebben scholen in het kiezen van maatregelen?

Sommige maatregelen zullen, net als in de afgelopen jaren, wettelijk verplicht zijn (zoals het dragen van mondkapjes vanaf een bepaalde leeftijd op bepaalde plaatsen). De meeste maatregelen kennen juridisch gezien de status van een dringend advies en zijn daarmee niet juridisch afdwingbaar of handhaafbaar. Vanwege het grote belang voor de volksgezondheid verwachten we van scholen dat zij zich zoveel mogelijk inspannen om alle maatregelen tot

uitvoering te brengen. Omdat iedere school en locatie weer anders is, is er in de uitvoering van de maatregelen vervolgens ruimte voor een eigen invulling. In scenario oranje wordt bijvoorbeeld van scholen verwacht dat ze looproutes hanteren, hoe ze dat vervolgens implementeren is aan de school.

Aanvullende maatregelen

Bovenop de in deze leidraad beschreven maatregelen hebben scholen/schoolbesturen -net als in de afgelopen jaren- ruimte om aanvullende maatregelen te treffen, afhankelijk van de eigen situatie en context. Bijvoorbeeld omdat er veel personen met een kwetsbare gezondheid in de school zijn. Voor het invoeren van eigen maatregelen geldt een aantal voorwaarden:

1. De aanvullende maatregel moet passen binnen de besluiten die het kabinet heeft genomen.
2. Het bestuur moet de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit ervan kunnen onderbouwen. Daarbij moet in elk geval de medezeggenschap betrokken worden. Het bestuur moet ook rekening houden met de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de aanvullende maatregel.

Bij het handhaven van de aanvullende maatregelen zal de school zorgvuldig de proportionaliteit in acht moeten nemen: het belang van (goed) onderwijs voor de leerling weegt immers ook zwaar.

Het is daarom belangrijk dat de school hier een goed gesprek over voert met leerlingen, ouders /verzorgers en personeel. In het geval van basisscholen is het van belang om hierover -waar van toepassing- ook nadere afspraken te maken met de BSO.

Organisatie en werkwijze in de Provincie Zeeland

In Zeeland is door de schoolbesturen van het primair onderwijs in het CPOZ en door de bestuurders van het Zeeuwse voortgezet onderwijs de afgelopen jaren intensief samengewerkt tijdens de coronacrisis. Dat willen wij voortzetten in de toekomst!

Dat betekent dat in Zeeland een werkgroep is samengesteld, waar een afvaardiging van de kinderopvangorganisaties, het PO en het VO, GGD-Zeeland en het Admiraal de Ruyter Ziekenhuis deel vanuit maken. Deze werkgroep komt in ieder geval elke maand bij elkaar. Deze frequentie kan worden opgevoerd als de situatie daarom vraagt.

De GGD en ADRZ brengen inhoudelijke expertise in en de kinderopvang en het onderwijs overleggen over de implementatie van de ontwikkelingen in hun organisaties. Landelijke informatie wordt hierin als vanzelfsprekend meegenomen, maar er wordt een vertaling gemaakt naar de Zeeuwse situatie. Van elke bijeenkomst wordt een verslag gemaakt en dat wordt gedeeld met de bestuurders van het primair- en voortgezet onderwijs. In de maandelijkse vergaderingen van het CPOZ en in het bestuurdersoverleg VO wordt Covid-19 geagendeerd. Het primair onderwijs vergadert elke week digitaal, zodra dat nodig is, gezien mogelijke oplopende besmettingen.

Schoolbesturen en scholen worden door de werkgroep geïnformeerd over hoe te handelen tijdens de pandemie. Daarnaast leidt het delen van informatie tussen bestuurders tot nieuwe vraagstellingen die adequaat worden opgepakt door de werkgroep. Er vindt zowel generieke als specifieke terugkoppeling plaats aan het onderwijs of aan de desbetreffende bestuurder, naar gelang het onderwerp.

De voorzitter van de werkgroep heeft wekelijks contact met GGD-Zeeland en maakt samen

met de verantwoordelijke verpleegkundige van de Covid-19 Afdeling de agenda voor het overleg en daarnaast wordt er via de voorzitter informatie verspreid over de provincie.

Het blijft uiteindelijk een gegeven dat elk schoolbestuur zijn eigen afwegingen maakt. Er wordt door de werkgroep niet voorgeschreven, slechts geïnformeerd. Wel wordt door elk schoolbestuur de werkgroep, al dan niet via het CPOZ of bestuurdersoverleg VO, aangegeven welk besluit is genomen en welke afwegingen daaronder liggen. Uitgangspunt blijft dat we een 'lerende organisatie' blijven.

Samenstelling werkgroep:

Dr. Wim Flipse	Arts GGD Zeeland	Volksgezondheid
Mevr. Eva Fokking	Verpleegkundige GGD Zeeland	Volksgezondheid
Mevr. Suzanne Hanse	Verpleegkundige GGD Zeeland	Volksgezondheid
Mevr. A. Koppejan	Bestuurder Kinder Opvang Walcheren	Kinderopvang
Jan-Willem de Leeuw	Bestuurder Coöperatie ZWN	Basisonderwijs / vert. CPOZ
Ellen de Neef	Lid College van Bestuur Elevantio	Basisonderwijs/ vert. CPOZ
Mevr. Ellen Poppe	Lid Scholenteam GGD Zeeland	Volksgezondheid
Mevr. Ilona Schinkelshoek	Hoofd Covid Afdeling GGD	Volksgezondheid
ir. Klaas Terlage	Voorzitter CvB Pontes Scholengroep	Voortgezet Onderwijs
Dr. Bas Wintermans	Arts/Viroloog /epidemioloog ADZ	Wetenschap/ziekenhuiszorg
Henk Zielstra	Voorzitter CvB Archipel Scholen	Basisonderwijs / Voorzitter werkgroep/vert. CPOZ

Organisatie en werkwijze Albero

Bij Albero is gesteld dat de werkwijze per school en per situatie kan verschillen. Daarom is de directeur altijd verantwoordelijk voor het nemen van die beslissingen waar de situatie om vraagt. Directeuren overleggen maatregelen met het College van Bestuur (CvB) en nemen bij meerdere besmettingen contact op met het scholenteam van de GGD. (tel nr. 0118 442158)

Als de besmettingen oplopen wordt in een bestuursdocument door de scholen het aantal besmette leerlingen en personeelsleden bijgehouden, evenals het aantal groepen dat thuis moet blijven. Zodoende is er op stichtingsniveau zicht op de besmettingen.

De inzet van dit plan is om scholen regelruimte te geven binnen de kaders van de scenario's. Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor het uitwerken van onderstaand draaiboek met maatregelen per scenario, toegespitst op hun eigen context.

Schoolgebonden scenario

Naam school:

De Rijksoverheid communiceert in welke scenario we ons bevinden. De scholen spelen in op hun eigen situatie door de maatregelen met het bijbehorende scenario (kleur) te communiceren naar hun stakeholders, zoals ouders/verzorgers, leerlingen, etc.

Ook in de communicatie is het van belang om goed af te stemmen met de kinderopvang of vervolgonderwijs en ouders tijdig te informeren. De communicatie over de uitleg waarom deze (specifieke) maatregelen worden genomen, is essentieel, ook voor het draagvlak én het naleven van de maatregelen. Het ministerie van OCW faciliteert scholen in de communicatie met communicatiemiddelen over de generieke maatregelen. Deze zijn te vinden in een toolbox op Rijksoverheid.nl.

	Standaardmaatregelen	Schoolspecifieke maatregelen
Scenario 1	<ul style="list-style-type: none">• Basismaatregelen t.a.v. hygiëne en gezondheid, zoals die samenlevings-breed gelden• Zorgen voor goede ventilatie	<ul style="list-style-type: none">• Ouders wordt gevraagd dmv zelftest de kinderen te testen wanneer zij klachten vertonen die passen bij Covid-19.• Dagelijks ventileren van de lokalen tijdens de pauzes.
Scenario 2	<ul style="list-style-type: none">• Extra aandacht voor personen met kwetsbare gezondheid <p>Personeel Het schoolbestuur zorgt voor een veilige en gezonde werkplek. Bijv. door maatregelen te nemen die de kans op besmetting verminderen. Ook neemt het schoolbestuur extra maatregelen voor kwetsbare werknemers.</p> <p>Leerlingen Bij leerlingen kan de vraag ontstaan of het voor hen verstandig is om naar school te gaan, in verband met een kwetsbare gezondheid van zichzelf of een gezinslid. Wanneer een behandelend (kinder)arts adviseert om een kind niet naar school te laten gaan, ook niet met eventueel extra beschermende maatregelen, moet worden aangesloten bij de bepalingen die gelden voor leerlingen die vanwege een medische aandoening niet naar school kunnen gaan. Scholen dienen voor deze leerlingen een alternatief onderwijsaanbod te verzorgen. Er is overleg tussen ouders/verzorgers, leerling en school nodig over wat daarin mogelijk is.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Personeel wordt gevraagd 2x per week een zelftest te doen.• Er wordt de mogelijkheid geboden om online aan teamoverleg deel te nemen.• Leerlingen van groep 6, 7 en 8 wordt gevraagd 2x per week een zelftest te doen. Deze zijn via school te verkrijgen.• Leerlingen uit andere groepen kunnen er ook voor kiezen 2x per week een zelftest te doen. ook zij kunnen die via school verkrijgen.• Bij het (vrijwillig) gezamenlijk koffie/thee moment houden we anderhalve meter afstand
Scenario 3	<ul style="list-style-type: none">• Gebruik van mondkapjes bij verplaatsing (groep 6,7 en 8 en alle personeelsleden)• Gebruik van looproutes	<ul style="list-style-type: none">• We hanteren looproutes bij het in en uitgaan van de school. 8.20 - 8.30 uur: groep 7 en 8 nemen de hoofdingang en gaan

	<ul style="list-style-type: none"> • Gespreide pauzes • Waar mogelijk de veilige afstandsnorm hanteren • Externen en ouders/verzorgers komen alleen in de school als het noodzakelijk is voor het primaire onderwijsproces of in het belang van de individuele leerling. Het is aan de school om de afweging te maken wanneer dat van toepassing is. • Thuiswerken door onderwijspersoneel: Onderwijspersoneel dat geen les geeft, of anderszins in het belang van de leerling niet op school hoeft te zijn, werkt indien mogelijk thuis. Teambijeenkomsten vinden bij voorkeur online plaats. • Alleen onderwijsgerelateerde activiteiten 	<p>direct rechtsaf om hun jas op te hangen</p> <p>8.20 uur; groep 4 en 6 verzamelt op het plein. Zij gaan 8.30 door de hoofdingang naar binnen en gaan linksaf naar hun lokaal.</p> <p>8.20 uur; Groep 3 verzamelt op het plein en gaat 8.30 uur via de zijingang op het achterplein naar binnen.</p> <p>8.20 - 8.30 uur; groep 5 gaat via de achteringang bij de fietsenstalling naar binnen.</p> <p>8.20 uur; De kinderen van groep 1 en 2 verzamelen op het plein en gaan om 8.30 uur via hun eigen ingang naar binnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ochtendpauzes houden we gescheiden van elkaar: groep 3, 4 en 5 van 10.00 tot 10.15, groep 6, 7 en 8 van 10.15 tot 10.30 uur. • Groep 1 en 2 spelen ervoor en/of erna buiten. • Teamoverleg, overig overleg en (ouder)gesprekken zijn zoveel mogelijk online. Fysieke gesprekken vinden alleen plaats na overleg met directie. • Traktaties zijn voorverpakt.
<p>Scenario 4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De helft van de leerlingen krijgt onderwijs op school en de andere helft van de leerlingen afstandsonderwijs. • Het is niet verplicht om hybride onderwijs te verzorgen (combinatie van gelijktijdig fysiek en digitaal onderwijs). Het is bijvoorbeeld ook mogelijk om leerlingen thuiswerkopdrachten mee te geven. • Leerlingen die onder een uitzonderingsgroep (zie hieronder) vallen, gaan volledig naar school. • Dit scenario vraagt tijdige en nauwe afstemming met de BSO. Scholen en kinderopvang stemmen bij het opstellen van het draaiboek samen de invulling af, waarbij al stilgestaan wordt bij de aansluiting van de basisschool op de BSO's en vice versa en bij het informeren van ouders hierover. • Intensivering aandacht voor sociale functie van het onderwijs: Scholen wordt gevraagd om in het draaiboek uit te werken, welke 	<ul style="list-style-type: none"> • In de even weken krijgen de kinderen van de onderbouw fysiek les op school, de bovenbouw krijgt onderwijs op afstand. • In de oneven weken krijgen de kinderen van de bovenbouw fysiek les op school, de kinderen van de onderbouw krijgen onderwijs op afstand. • We geven geen hybride les. Kinderen die thuis in quarantaine zijn kunnen wel een aantal lessen digitaal vanuit huis volgen. Deze opdrachten staan in de classroom gereed. • Voor kinderen die onder een uitzonderingsgroep vallen, verzorgen we noodopvang op de dagen dat zij onderwijs op afstand krijgen. Deze kinderen worden begeleid door onderwijsondersteuners en zullen waar mogelijk verdeeld worden in onderbouw en bovenbouw. • Op het moment dat er kinderen onderwijs op afstand krijgen hebben

	<p>activiteiten ze ondernemen om aandacht te besteden aan de executieve functies en het sociaal-emotioneel welbevinden van hun leerlingen.</p>	<p>we ze in beeld doordat we dagelijks contact hebben via de meet en kunnen we handelen naar wat nodig is. Dit vraagt vooral om extra aandacht/alertheid van de leerkracht.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We zetten daarvoor de volgende activiteiten in: <ul style="list-style-type: none"> - rots en water activiteiten in de weken dat kinderen fysiek op school zijn gericht op datgene waar we tegenaan lopen, - groepsactiviteiten gericht op groepsvorming en samenwerken tijdens de fysieke lessen, - gesprekken over welbevinden, etc. waarin ook de executieve functies meegenomen worden, - kinderen die op het gebied van de executieve functies tijdens onderwijs op afstand vastlopen, merken we ook aan als kwetsbare kinderen en kunnen van dezelfde faciliteiten gebruik maken tijdens de noodopvang.
--	--	---

De directeur van de school is verantwoordelijk en in de lead en draagt zorgt voor tijdige en volledige communicatie met ouders. De directeur communiceert hierbij dat de maatregelen 2 weken geldig zijn. Communicatie naar bestuur vindt op de gebruikelijke wijze plaats.

Uitzonderingen contact beperkende maatregelen (scenario rood)

De ervaring leert dat het belangrijk is dat bepaalde groepen altijd naar school kunnen komen. Het gaat dan om:

- Onderwijsactiviteiten voor leerlingen in een kwetsbare positie (school bepaalt op individuele basis)
- Opvang van leerlingen po met in ieder geval één ouder/verzorger in een cruciaal beroep

Daarnaast wordt ook aandacht gevraagd voor leerlingen:

- Met een chronische ziekte en/of handicap
- Met psychiatrische problematiek; met een ontwikkelingsachterstand, waardoor het bijvoorbeeld voor die leerling niet goed mogelijk is om theoretische vakken via afstandsonderwijs te volgen
- Die afhankelijk zijn van opvang in instellingen
- Die in een kwetsbare of mogelijk onveilige (pleeg)gezinssituatie zitten
- Die vanwege sociale/culturele/ economische kwetsbaarheid speciale aandacht behoeven
- Met grote achterstanden of een groot risico daarop, waaronder kleuters met een VE indicatie, kinderen die thuis onvoldoende ondersteuning krijgen of geen rustige ruimte of geen digitale voorzieningen hebben
- die bij (eerdere) scholensluitingen buiten beeld raakten of een grote leervertraging hebben opgelopen.

Overgangen en doorstroom van leerlingen

Scholen hebben extra aandacht voor overgangen en doorstroom, zetten zich maximaal in om leervertraging in te lopen en zorgen ervoor dat er goed zicht is op de resultaten van het onderwijs.

Zwangerschap

Voor regels m.b.t. zwangerschap en werk, zie: [Zwangerschap en COVID-19 | RIVM](#)

Leerlingvervoer

Voor regels leerlingenvervoer, zie: [Coronaprotocollen • Koninklijk Nederlands Vervoer \(knv.nl\)](#)

Beslisboom

Voor het besluiten of kinderen wel of niet naar school toe mogen bij klachten gebruiken we de [beslisboom](#).

Protocollen

De meest actuele protocollen zijn te vinden op de website van de [PO-raad](#) en de [rijksoverheid](#).

Les op afstand

Informatie over corona en thuisonderwijs is te vinden op de website [Lesopafstand.nl](#)

Betrekken van (G)MR

Bij maatregelen die het bestuur en/of de school treffen wordt de (G)MR betrokken op basis van de WMS, waarbij de termijnen voor overleg in redelijkheid worden ingevuld, zodanig dat snel besluiten kunnen worden genomen.